

Sociale Klausuler

Oplæg ved Sune Troels Poulsen

Advokat, partner, Andersen Partners

Sociale Klausuler og Arbejdsklausuler

- Arbejdsklausuler søger at sikre mod social dumping
- Social dumping
  - Udenlandske virksomheder medbringer egne ansatte, som har en lavere løn og dårligere arbejdsvilkår end danske virksomheders ansatte
  - Særlig virksomheder fra Polen, Litauen, Letland, Estland og Tyskland.
- Arbejdsklausul i en offentlig kontrakt
  - Forpligter udenlandske virksomheder til at give deres ansatte løn- og arbejdsforhold svarende til danske virksomheders ansatte.
  - Beskytter danske arbejdstagere mod ”udenlandske lønninger”, beskytter mod at den offentlige kontrakt går til en udenlandsk virksomhed på grund af dennes lavere lønomkostninger.

Et eksempel på en arbejdsklausul

Leverandøren skal sikre, at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Er der pligt til at indsætte arbejdsklausuler i offentlige kontrakter ?

- Statslige indkøbere
  - Pligt til at indsætte arbejdsklausuler
  - Beskæftigelsesministeriets 2014 cirkulære
- Kommunale og regionale indkøbere
  - Ikke forpligtet af 2014 cirkulæret
  - Politisk aftale om arbejdsklausuler
- (Private indkøbere er ikke forpligtet til at indsætte arbejdsklausuler).

Sociale hensyn – en fremtrædende position i de nye udbudsregler

- Bedre mulighed for at integrere sociale hensyn i en udbudsproces
- Udbudsdirektivet
  - Artikel 57 (udelukkelse), artikel 67 (tildeling), artikel 69 (unormalt lave tilbud), artikel 70 (kontrakt klausuler)
- Udbudsloven
  - § 135 (udelukkelse), § 157 (tildeling), § 167 (unormalt lave tilbud), § 174 (kontrakt klausuler)

Udbudsdirektivet og udbudsloven er neutrale i forhold til arbejdsklausuler

- Arbejdsklausuler skal opfylde en række udbudsretlige krav, især:
  - Være knyttet til kontraktens udførelse/ kontraktens genstand
  - Krav til klausulens gennemsigtighed og klarhed
  - Klausulen skal være anført i udbudsbetingelserne/ -bekendtgørelsen
- Arbejdsklausuler skal være i overensstemmelse med EU-retten og respektere EU's udstationeringsdirektiv (direktiv 96/71)
  - Udbudsdirektivets præambel, betragtning 37, 39 og 98
  - Udbudslovens forarbejder til § 174

EU-retten og arbejdsklausuler

- Klausulerne får virkning i forhold til virksomheder fra andre EU-lande
  - Udgør en arbejdsklausul en restriktion for den fri bevægelighed for tjenesteydelser?
  - Kan restriktionen eventuelt opretholdes?
- EU' udstationeringsdirektiv er relevant (direktiv 96/71)
- ILO 94 er ikke relevant, idet Danmark er medlem af EU

Udstationeringsdirektivet (direktiv 96/71)

- Arbejdsklausuler kan formentlig opretholdes
  - Klausulen skal henvise til kollektive overenskomster, som er:
    - Indgået af de mest repræsentative parter
    - Omfatter hele Danmark
    - Opfylder krav til klarhed om den løn, der skal betales
  - Lokalt forhandlede overenskomster er ikke omfattet
- Kun arbejdsklausuler om mindsteløn kan opretholdes
  - Direktivet legitimerer ikke samme løn på arbejdspladsen

Mindsteløn eller samme løn?

- Direktivet legitimerer opretholdelse af en mindsteløn
  - Ingen lovgivning om mindsteløn i Danmark
- Kollektive overenskomster fastsætter mindsteløn
  - Byggeriets overenskomst ca. 117 kr. i mindsteløn
    - Mindstelønnen omfatter vise tillæg til lønnen, pt ca. 33 kr.
- Direktivet stiller krav til udbudsmaterialets klarhed
  - Tilbudsgiverne skal kunne se, hvad lønkravene er

Kan en offentlig ordregiver stille krav om betaling af en højere løn end mindstelønnen?

- Krav om højere løn vil udgøre en hindring for den fri bevægelighed for tjenesteydelser
  - Ikke legitimeret ved udstationeringsdirektivet
- Det offentlige som “modelarbejdsgiver”?
  - Udstationeringsdirektivet legitimerer ikke arbejdsklausuler med løn, som er højere end mindstelønnen.

Tak for opmærksomheden

ANDERSEN | PARTNERS
Advokatfirma

Kolding

Jernbanegade 31
DK — 6000 Kolding

København

Havnegade 39
DK — 1558 København K

Hamburg

Alsterarkaden 13, 2. OG
DE — 20354 Hamburg

Kontakt

+45 7622 2222
info@andersen-partners.dk

www.andersen-partners.dk